

Wat zijn de regels van een keukentafelgesprek?

Vraagt u hulp aan via de Wmo, dan is de gemeente verplicht onderzoek te doen naar welke mogelijkheden u zelf heeft en of de gemeente die moet aanvullen. Dit onderzoek noemen we vaak een 'keukentafelgesprek'.

De wet geeft gemeenten ruimte om zelf te kiezen wanneer ze wel en wanneer ze geen hulp geven via de Wmo. Dat is vaak goed, omdat iedere gemeente anders is en inwoners andere wensen hebben, maar daardoor kan er ook verwarring ontstaan. Daarom heeft ANBO in samenwerking met een gespecialiseerde advocaat spelregels voor gemeenten opgesteld. Hiermee ontstaat er wat meer duidelijkheid over hoe ver gemeenten kunnen gaan en wat ze wel en niet verplicht zijn.

Hieronder staan alle spelregels op een rijtje. Let op: dit is een verkorte versie van de [spelregels die we voor gemeenten hebben opgesteld](#). Zoekt u toelichting of onderbouwing voor bijvoorbeeld een bezwaarschrift, maak dan gebruik van [dit document met spelregels voor gemeenten](#). Ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is positief over ANBO's spelregels. Ze leidt Wmo-consulenten op om te helpen bij het keukentafelgesprek. De Spelregels Wmo komen hierbij ook naar voren.

Contact na melding

1. De gemeente nodigt u zo snel mogelijk en zeker binnen twee weken na uw melding (aanvraag voor hulp via de Wmo) uit voor een gesprek. De gemeente bevestigt de ontvangst van uw aanvraag en registreert de melding.
2. De uitnodiging doet de gemeente schriftelijk (per brief of email) en bevat de volgende onderdelen:
 - a. de organisatie en ook persoon waarmee het gesprek zal plaatsvinden. Dat kan iemand van de gemeente zijn of iemand van een zorgorganisatie;
 - b. datum en tijdstip waarop het gesprek zal plaatsvinden;
 - c. hoe u het gesprek zo nodig kan verzetten;
 - d. de gesprekspunten, zie spelregel 8;
 - e. uw mantelzorger mag bij het gesprek aanwezig zijn en ook zijn of haar eigen benodigde ondersteuning aankaarten;
 - f. op verzoek kan er ook iemand aanwezig zijn voor gratis onafhankelijke cliëntondersteuning. Deze persoon is voor een groot deel toevoerder, maar controleert wel of alle onderwerpen besproken worden;
 - g. u mag als u wilt een persoonlijk plan indienen. Dat moet wel binnen 7 dagen na uw aanvraag (de melding).

Het gesprek zelf

3. Het gesprek met de gemeente vindt maximaal 6 weken na uw melding plaats.
4. Het gesprek is altijd een persoonlijk gesprek. Dat is niet nodig als al uw informatie al bij de gemeente bekend is. Bijvoorbeeld als er al eerder een gesprek is geweest of als u zelf aangeeft hier geen behoefte aan te hebben.
5. De Wmo spreekt slechts van 'onderzoek' en laat in het midden of het onderzoek bestaat uit een gesprek thuis, ergens anders of een telefonisch gesprek. Wij gaan er vanuit dat het onderzoek bestaat uit een persoonlijk gesprek (face to face), tenzij spelregel 4 geldt. Als het gesprek de vorm van

telefonisch contact heeft en u aangeeft dat u de voorkeur heeft voor een gesprek bij u thuis, geef dit dan aan bij de gemeente.

6. Wanneer de gemeente niet voldoende kennis en deskundigheid in huis heeft, wint ze advies in bij deskundigen. U kan zo nodig aanvullende informatie geven die van belang is voor een goede beoordeling van uw beperkingen, mogelijkheden en eventuele noodzakelijke ondersteuning. Bijvoorbeeld advies van een arts.
7. In het gesprek komt aan de orde in hoeverre een medische aandoening – als u die heeft – gevolgen heeft voor uw mogelijkheden om zelfstandig te leven.
8. Specifieker, in het gesprek bespreekt u de volgende punten met de vertegenwoordiger van de gemeente:
 - a. uw wensen en behoeften, maar ook de mogelijke vrienden, familie en kennissen die u kunnen helpen als mantelzorger;
 - b. benodigde ondersteuning van uw mantelzorger (als u die heeft);
 - c. uw persoonlijk plan, als u dit heeft opgesteld.

Tip: bereid u goed voor op het keukentafelgesprek met deze [checklist keukentafelgesprek!](#)
9. Het onderzoek is objectief. De gemeente mag niet van tevoren de uitkomst al bepalen. Als het onderzoek plaatsvindt door een zorgaanbieder, dan is deze ook verantwoordelijk om een objectief onderzoek te doen. Dat wil bijvoorbeeld zeggen dat de uitkomst niet van tevoren al vast ligt. Het onderzoek wordt niet uitgevoerd door een professional die belang heeft bij de uitkomst (direct of indirect). Bijvoorbeeld dus niet door een thuiszorgorganisatie die vervolgens ook de uitvoering doet.
10. De gemeente mag na uw melding niet doorverwijzen naar een algemene voorziening zonder onderzoek op grond van de Wmo. Er moet altijd eerst een onderzoek (persoonlijk gesprek), telefoongesprek of – als u al bij de gemeente bekend bent – een dossieronderzoek zijn.
11. Als er een algemene voorziening aan de orde komt, informeert de gemeente of u een eigen bijdrage verschuldigd bent en of er mogelijkheden zijn voor een financiële tegemoetkoming. Gaat uw aanvraag over een maatwerkvoorziening, dan informeert de gemeente of u een eigen bijdrage verschuldigd bent als deze maatwerkvoorziening wordt toegewezen. En zo ja, dan geeft de gemeente u een reële indicatie van de hoogte of wijst de gemeente u op de [rekenhulp eigen bijdrage Wmo van het CAK](#). Zo kunt u zelf de hoogte van de eigen bijdrage laten meewegen in uw besluit of u een maatwerkvoorziening aanvraagt of niet.
12. Gaat uw aanvraag over een maatwerkvoorziening, dan informeert de gemeente u over de mogelijkheden. Dat wil zeggen of u de maatwerkvoorziening kunt krijgen als voorziening die de gemeente helemaal regelt of die u zelf kunt regelen in de vorm van een persoonsgebonden budget. Ook bespreekt de gemeente de voor- en nadelen daarvan voor u en uw (mogelijke) mantelzorger en de voorwaarden.

13. De gemeente mag tijdens het gesprek gegevens en informatie opvragen die voor het onderzoek relevant zijn en die u kunt leveren. Zoals gegevens over een medische aandoening. De gemeente mag alleen die gegevens vragen die belangrijk en nodig zijn voor de aanvraag. Voor inzage in uw medisch dossier, moet u toestemming geven.
14. De gemeente mag alleen persoonsgegevens verwerken die noodzakelijk zijn voor uw behoefte aan ondersteuning. Dit geldt ook voor persoonsgegevens van uw echtgenoot, ouders, inwonende kinderen en andere huisgenoten. De gemeente mag alleen gegevens verwerken van uitwonende kinderen, burens, kennissen, etc. voor zover die gegevens noodzakelijk zijn om vast te stellen welke hulp zij aan u (kunnen) bieden.
15. De gemeente mag toegang tot de Wmo niet weigeren op grond van uw inkomen of vermogen. Het is wel mogelijk dat u een eigen bijdrage moet betalen. Als de gemeente wil weten hoe uw financiële situatie is om die eigen bijdrage te berekenen, dan hoeft u dat niet door te geven. U mag ervoor kiezen uw financiële situatie niet te geven aan de gemeente. In dat geval wijst de gemeente u op de mogelijkheid zelf uw eigen bijdrage te berekenen, bijvoorbeeld met de [rekenhulp eigen bijdrage Wmo van het CAK](#).
16. Degene die het gesprek voert mag u niet dringend een procedure, voorziening of dienst adviseren, terwijl hij weet dat dit advies niet strookt met uw belang.
17. Tijdens het onderzoek geeft degene die namens de gemeente het gesprek voert u duidelijke en begrijpelijke informatie over de status van het onderzoek en de vervolprocedure. Hij of zij vermeldt daarbij wanneer u het verslag van het onderzoek ontvangt en op welke manier u hierop kan reageren.

Verslag van het onderzoek

18. Degene die het gesprek voert, zorgt ervoor dat u binnen een redelijke termijn (2 weken, in ieder geval maximaal 6 weken na de melding) een verslag van het gesprek krijgt.
19. Het kan zijn dat degene die namens de gemeente het gesprek voert u aan het einde van het gesprek vraagt een verslag of verslagformulier te tekenen. Diegene moet er dan wel bij vermelden dat u hiervoor twee weken bedenktijd heeft.
20. In het verslag staat in ieder geval:
 - a. uw wensen en behoeften, maar ook de mogelijke vrienden, familie en kennissen die u kunnen helpen als mantelzorgers;
 - b. de mogelijkheden en beperkingen van de gemeente voor ondersteuning;
 - c. de mogelijkheden van ondersteuning van uw mantelzorgers (als u die heeft);
 - d. als u een persoonlijk plan heeft gemaakt: de reactie van de gemeente op het persoonlijk plan;
 - e. als tijdens het gesprek de mogelijkheid van een maatwerkvoorziening aan de orde is geweest:
 - i. de manier van aanvraag van een maatwerkvoorziening;
 - ii. een geschatte indicatie van de hoogte van de eigen bijdrage of de manier waarop u deze [zelf kan berekenen](#);

- iii. de mogelijkheid om de maatwerkvoorziening in de vorm van een persoonsgebonden budget te krijgen.
 - f. de status van het verslag en de procedure voor na ontvangst van het verslag. Hoe u een algemene voorziening kunt aanvragen of hoe u een maatwerkvoorziening kunt aanvragen.
21. U kunt tegen het verslag geen bezwaarschrift indienen. Maar de inhoud van het verslag wordt wel meegenomen in de beoordeling van een aanvraag van een maatwerkvoorziening (zie ook nr. 25).
Tip: op Mijn ANBO vindt u verschillende [voorbeeldbezwaarschriften](#).

Maatwerkvoorziening: aanvraag en beschikking

22. Dient u een aanvraag voor een maatwerkvoorziening in, maar niet op de juiste plek bij de gemeente, dan wordt uw aanvraag doorgestuurd naar de juiste plek bij de gemeente. De gemeente beslist binnen twee weken na ontvangst van uw aanvraag (beschikking).
23. Kan de gemeente niet binnen twee weken beslissen over de maatwerkvoorziening, dan meldt de gemeente dat bij u. Daarbij noemt de gemeente een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de beschikking er wel is. Als u akkoord gaat met de termijn die de gemeente voorstelt dan geldt deze termijn.
24. Als de beschikking op aanvraag voor een maatwerkvoorziening niet tijdig is gegeven (zie de vorige twee spelregels) en de gemeente heeft niet schriftelijk aangegeven deze termijn te willen verlengen, dan moet de gemeente een dwangsom betalen voor elke dag dat ze te laat is, maar wel voor maximaal 42 dagen.
25. De beschikking moet gebaseerd zijn op een goede en betrouwbare motivering en het verslag van het keukentafelgesprek. Als het besluit afwijkt van het verslag van het gesprek of van een advies van een derde, vermeldt de gemeente daar de reden voor.

Maatwerkvoorziening: inhoud, wijziging, intrekking

26. De maatwerkvoorziening die u van de gemeente krijgt, past bij uw beperkingen. U mag erop vertrouwen dat de inhoud van de beschikking in lijn is met verwachtingen die de gemeente eerder heeft opgewekt, bijvoorbeeld in het gesprek. Het is dus belangrijk dat u goed nagaat wat er in het verslag van het gesprek staat.
27. Als de inhoud van de beschikking niet hetzelfde is als verslag van het keukentafelgesprek, dan moet de gemeente dit specifiek, goed en betrouwbaar motiveren.
28. Het doel van een maatwerkvoorziening is het leveren van een passende bijdrage waarmee u op een goede manier zo lang mogelijk zelfstandig kunt blijven. Het besluit van de gemeente moet daar rekening mee houden.
29. Als de gemeente de beschikking wijzigt of intrekt, dan moet ze rekening houden met een redelijke overgangstermijn.

Spoedeisende gevallen en tijdelijke maatwerkvoorziening

30. De gemeente onderneemt in spoedeisende gevallen direct actie en regelt een tijdelijke maatwerkvoorziening. Vervolgens start de procedure van het keukentafelgesprek (zie spelregel 1 en verder).

Meer weten? [Lees de spelregels voor gemeenten met juridische onderbouwing hier.](#)